

Patikimi ir ilgaamžiai vamzdynai

Kad vamzdynas tarnautų ilgai ir patikimai, Uponor siūlo suderintą sistemą: daugiasluoksnį vamzdį, jungtis ir vamzdyno montavimo įrankius

KAS SVARBIAUSIA

Statybose vis plačiau naudojami polimeriniai vamzdynai, ypač lanksčių vamzdynų sistemos. Vieni iš populiariausių Lietuvoje – daugiasluoksniai vamzdžiai, suderinantys geriausias plastikinių ir metalinių vamzdžių savybes. Dėl didelės vamzdžių pasiūlos ir konkurencijos sunku teisingai pasirinkti, todėl reikia atkreipti dėmesį į daugiasluoksnio vamz-

džio kokybę, vamzdžių ir jungčių suderinimą, įrankius presuojamoms jungtims, montuotojo kvalifikaciją.

DAUGIASLUOKSNIO VAMZDŽIO KOKYBĖ

Šiandien nėra patvirtinto europinio standarto daugiasluoksniams vamzdžiams – skirtingų šalių gamintojai naudoja įvairias bazines polimerines medžiagas. Populia-

riausios – aukšto tankumo polietilenas (PE-HD), modifikuotas polietilenas (PE-X), naujos kartos aukštai temperatūrai atsparus polietilenas (PE-RT). Skirtingomis technologijomis formuojamas ir aliuminio (Al) sluoksnis, kuris skirtas sumažinti plastikinio vamzdžio šiluminį plėtimosi koeficientą kelis kartus. Kartu jis yra ir deguonies difuzijos barjeras, kuris būtinas šildymo sistemų plastikiniams vamzdynui.

Pagrindiniai plastikinių vamzdynų parametrai – temperatūra, slėgis ir tarnavimo laikas – tarpusavy susiję. Pagaminti kokybišką vamzdį, kurio eksploatavimo laikas būtų ilgesnis kaip 50 metų ir kuris būtų atsparus 95°C vandens temperatūrai, o darbinis slėgis – 10 Bar, yra sudėtinga. Montuojant šie vamzdžiai lankstomi rankomis ar specialias įrankiais, o atsiskyrus plastiko ir aliuminio sluoksniams, prarandamos pagrindinės vamzdžio savybės ir net vandens cirkuliacija. Be

Europoje griežtėja reikalavimai geriamojo vandens kokybei, todėl ateityje planuojama geriamajam vandeniui tiekti naudoti tik plastikinių vamzdžių ir jungčių sistemas ar nerūdijančio plieno vamzdyną, nes šios medžiagos neturi įtakos vandens kokybei.

SVARBU

Žinomi Europos gamintojai turi didelę patirtį, naudoja kokybiškas žaliavas, turi gamybos kontrolės ir produktų kokybės sertifikatus, nuolat tobulina savo produkciją. Būtina atkreipti dėmesį į duomenis ir žymėjimus ant vamzdžių – dažnai dar prisidengiama kokybiškų produktų sertifikatais, nors siūlomi visai kiti. Lietuvoje galima nusipirkti daugiasluoksnį vamzdžių, ant kurių nenurodytas gamintojas, bazinė medžiaga, vamzdžio skersmuo ar sienelės storis, bet yra užrašai apie didesnes nei žymių gamintojų temperatūros ir slėgio reikšmes.

to, slėginėse karšto vandens ir šildymo sistemose – nemaži temperatūros pokyčiai, o plastikas ir aliuminis labai skirtingai plečiasi ir traukiasi, todėl itin svarbu, kad šie

Užsak. Nr. 07/27/20/07

Spalvoti žymėjimo žiedai ant presuojamų jungčių yra naujos Uponor jungčių kartos skiriamasis ženklas

sluoksniai patikimai sukibę.

„Uponor“, daugiasluoksnį vamzdžių gamybos pradininkas ir lyderis, pirmasis pradėjo naudoti PE-RT savo produkcijos konstrukcijoje ir šios medžiagos modifikacijas nuolat tobulina. Daugelis gamintojų jau keičia PE-X į PE-RT, kuris kur kas geriau priklįjaujamas prie aliuminio.

VAMZDŽIŲ IR JUNGČIŲ SUDERINIMAS

Lietuvoje dažniausiai daroma klaida parenkant jungtis daugiasluoksniams vamzdžiams. Tik nedaugelis gamintojų tiekia vamzdžius ir jungtis kaip suderintą sistemą, patikrintą įvairiausių bandymais kritinėse situacijose. Dažniausiai gamintojai specializuojasi – gamina tik vamzdžius ar jungtis. Tokiu atveju būtina bandymais patvirtinti ir nurodyti, su kokiais vamzdžiais kokias jungtis galima naudoti. Deja, dažniausiai derinami tik skersmenys ir sienelės storis. Tačiau net žinomų gamintojų PEX vamzdžių sienelių storio skirtumas būna net 15–20 proc.! Skiriasi ir plastiko medžiaga, o tai svarbu jungčių technologijoms. Labai svarbi ir

daugiausia problemų kelianti dalis vamzdynų sistemų dalis yra jungtys. Kai vamzdynai paslėpti konstrukcijose, tai dėl nekokybiškos sistemos patiriami dideli nuostoliai. Atskirų dalių (vamzdžių ir jungčių) gamintojai kaltę verčia vieni kitiems, todėl geriau imti to paties gamintojo vamzdynų sistemą – tarpusavyje suderintus vamzdžius ir jungtis bei įrankius sistemos įrengimui.

ĮRANKIAI

Dažniausiai daugiasluoksnį vamzdžių presuojamosiose jungtyse naudojama radialinio užspaudimo technika. Skirtingi gamintojai naudoja įvairius jungčių profilius, todėl atitinkamai skiriasi ir presuojamų įrankių antgaliai. „Uponor“ sukūrė įrankių antgalį ir presuojamųjų jungčių spalvų kodavimo sistemą, kuri palengvina vamzdynų montavimą.

KVALIFIKUOTI MONTUOTOJAI

Nemažai avarijų atsitinka dėl žmogiškojo faktoriaus – tiesiog pamirštama užpresuoti jungtį. Dažniausiai neužpresuotos jungtys patikrinimų metu atlaiko bandomą slėgį iki tam tikrų sąlygų.

tačiau po kurio laiko (po savaitės ar net metų) ima praleisti vandenį. Todėl buvo sukurtos *dirbtino pratekėjimo* jungtys. Šių jungčių neužpresavus, vandenį jos ima leisti atliekant hidraulinius bandymus. „Uponor“ tokias jungtis gamina jau keletą metų.

Patikimas vamzdynų sistemos ir garantijas galima turėti tik naudojant žinomo gamintojo kokybiškus vamzdžius ir jungtis, būtinai suderintus tarpusavyje, todėl geriausia rinktis vamzdynų sistemų tiekėjus, o jas montuoti turi tik kvalifikuoti darbininkai, naudodami specialiai tam skirtus įrankius. Tik tokiu atveju pasiekiamas norimas rezultatas – užsakovai turi kokybiškas ir patikimas vamzdynų sistemas, o montuotojai nesijaudina dėl paslėptų slėginių sistemų sandarumo. ■

UAB „Uponor“ informacija

Uponor

S. Dariaus ir S. Girėno g. 99, Vilnius
Tel. (8 5) 213 2336
Faks. 213 2337
El. p. info@uponor.lt
www.uponor.lt

JUNGTIŲ PRESAVIMAS MONTUOJANT VAMZDYNĄ

Padėties fiksavimas - suspaudimo įrankio antgalis priglaudžiamas prie presuojamos jungties žiedo

Suspaudimas - suspaudimo proceso metu jungties žiedas lūžta į atskiras dalis ir nukrinta

Patikra - nulūžę žiedai rodo, kad jungtis sėkmingai užspausta, tai nesunku pastebėti iš kelių metrų atstumo

Izolavimas - užpresavus jungtį, nelieka jokių atsikišusių dalių, todėl galima montuoti ištinę vamzdžių izoliaciją

Jungtis sukonstruota taip, kad hidraulinių bandymų metu per blogai užspausta ar neužspausta jungtį iš karto bėga vanduo.

Kiekvienos jungties žiedai nuo 14 iki 32 mm turi tam tikrą spalvą, kuri atitinka tų pačių matmenų suspaudimo įrankio antgalį, pažymėtą ta pačia spalva.

